

Acció Ciutadana

Setmanari Republicà Federal

Olot, 15 Març 1930.—Subscripció 5 ptes. l'Any. Número solt 10 cts.—Redacció i Administració, Concentració Republicana—Any I.—Núm. III

Hi ha a Catalunya molts elements que, per raons polítiques o per raons personals, estan des de primera hora en una actitud de franc ministerialisme. Que no siguin massa modestos. Llur adhesió fa un servei molt gran al govern i a la causa que ell defensa: que el colitzin aquest servei, i que en el preu, al costat dels avantatges personals o partidistes, hi exigixin l'amnistia.—L. NICOLAU D'OLWER.

JUSTICIA

Tot Catalunya, i això ja és una bella prova de la seva unificació espiritual en allò que ens ha d'ésser consubstancial a tots els catalans, ço és l'esperit pairal, demana al govern del general Berenguer que sia ampliada l'amnistia a tots els delictes de caràcter polític comesos durant els temps de la Dictadura.

Aquesta veu unànime de tot un poble, el que més ha sofert durant aquests últims anys, ha d'ésser escoltada i atesa com es mereix, del contrari deixarà al cor de Catalunya una ferida tan greu que difícilment podrà restenyar-se en llarg temps; podrà determinar una actitud de constant protesta contra un govern que prometé interpretar democràticament la seva gestió i comença, al concedir una amnistia, d'excloure'n els catalans que cometeren uns delictes per estimar massa la llibertat dels homes i dels pobles. Nosaltres no podem admetre que uns delictes comesos davant la provocació d'escarni i de befa que es feia de les coses més sagrades d'un poble, puguin ésser d'una naturalesa tan dolenta que els faci quedar al marge de l'amnistia.

Un govern que, abusant de la seva força material i endut per un afany persecutori, àdhuc prohibia la pràctica de les més velles tradicions d'un poble, perseguia amb cruel tossuderia la seva parla, que és sang del seu esperit i cometé un seguit de greuges morals i materials, ens sembla que és l'únic culpable d'uns fets cem els de Garraf i a ell exclusivament s'hauria de demanar estretes responsabilitats.

Acció Ciutadana s'adhereix de tot cor a que sia ampliada l'amnistia a tots els catalans que sofreixen per delictes que no cometeren, i que sia revisada la causa que sense dret, justícia, ans al contrari, coaccionada la defensa per un vergonyós Decret de força retroactiva i voltada per un estat d'ànim de venjança condemnatòria, imposà tan injusta pena a una joventut arborada d'amor a la seva terra. En els cors d'aquests joves no hi niava cap sentiment pervers contra Espanya, solament un ideal llibertari guià el seu pensament aquells moments, esdevenint veritables màrtirs de Catalunya.

A Catalunya no podran interessar les qüestions de política purament administratives mentre hi hagi per resoldre problemes de justícia com el de Garraf, que ha de mantenir desvetllada la consciència no solament dels catalans, sinó de tots aquells homes que vulguin complir amb els més elementals deures de fraternitat humana.

No podem considerar possible, just, ni humà que puguin estar privats de llibertat uns homes inculpatos de fets que si es fa una revisió serena de la causa, es veurà com en són innocents. Catalunya no demana, per tant, cap almoïna, cap gràcia, demana solament justícia, justícia i justícia.

EL SEGLE XX

Hi ha homes que no tenen pas consciència de l'època en que vivim.

L'any mil va pertorbar l'humanitat d'una manera turgent, ben pròpia de l'edat medieval. L'any mil era un fantasma espordidor i un enigma indexifrabable per aquella consciència social que de tant apagada sota la tirania religiosa imperant, més que consciència era inconsciència. L'any mil era esperat com una fi del món amb una temor esfereidora.

Ara, sobre el món, hi pesen mil anys més, i ens mirem la constitució social d'aquella època llunyana hi trobem l'home a ran de terra, moralment; quasi es confon amb els animals i les coses; és una cosa més. Feia mil anys que portava la creu al front com a símbol de redempció humana i l'home era un esclau vengut i

comprat com una bèstia per la mà del lladre que s'amagava darrera la creu.

En nom de la mateixa creu l'home passa per la inquisició i el feudalisme i continua essent esclau. Fou necessària una revolució francesa per a imposar el respecte als drets de l'home. L'absolutisme rebia una punyalada mortal.

Gutenberg havia estés una aurora damunt del món descobrint l'impremta. Voltaire es riu ironícament de les falornies excel·lides a categoria sagrada. El món es va donant compte de l'engany en que el tenien sumís.

I bé! Som en ple segle vint i encara subsisteixen moltes coses caduques aguantades per un gruix d'ignorància que cal vencer costi el que costi.

Encara el món no veu prou clar, en ple segle vint, que l'home de dots mentals extraordinàries no pot desenrotllar la seva intel·ligència sinó és fill de bona família (entenen per bona família la

que té diners encara que sigui la pitjor de totes) i el noi ric, per inepte que sigui, es farà doctor en medicina per a matar, impunament, els ciutadans. I quan un home predica els sagrats ideals de Llibertat, Igualtat i Fraternitat humanes encara hi ha qui s'esvera inicuaement.

Es inhumà, però, trobo natural que no vulguin llibertat els que imperen, que no vulguin igualtat els potentats i que no vulguin fraternitat les feres humanes que no saben res del dolor i les penalitats de la vida. Però, els humils, els que pateixen la vida tenint els mateixos drets que els demès perquè són homes, si no són idiotes a tot ésser-ho, han de fer triomfar la Llibertat, la Igualtat i la Fraternitat i tot el que suposen aquestes paraules sagrades.

No hem de permetre que les edats futures jutgin el segle vint com una època esfereidora. Nosaltres ens esgarrifem pensant que fa pocs segles un home era cremat a la plaça pública perquè pensava lliurament. Si no ensorra heroïcament aquesta actual constitució social, els segles vinents diran amb igual estranyesa: «En el segle vint hi havia homes que treballaven brutalment tot el sant dia per un alira home que s'anava fent ric, sense fer res, mentre ells no podien, quasi, ni menjar.

El segle vint ha d'ésser una flamarada de justícia que s'aixequi drete, victoriosament per damunt de tots els segles i cal que enlairi per damunt del món les teieres crepitants de la Llibertat, la Igualtat i la Fraternitat que són la base suprema de la justícia.

SALVADOR PERARNAU

Ja hi tornem?...

Fa uns dies que aparegueren per la nostra ciutat uns petits cartellots, anunciant la pròxima aparició d'un setmanari d'esquerra catòlica.

Hom veurà tot seguit que no es tractava més que d'una ironia tota plena de fel i dirigida, no precisament contra el nostre front, però sí tirava de dret cap un altre sector d'olotins, amb qui certament existeixen uns punts de contacte purament ideològic, encara que molt llunyans. Aquesta coincidència de doctrina ha estat el gran pecat que donà peu a la burla més amunt dita.

Ja hi tornem?... Comença a ésser cosa que fa riure i fa vergonya que la nostra dita *Bona Gent*, que és d'on sortí tal ironia, continuï encara amb l'absurda pretensió de monopolitzar el catolicisme local; dic continuar, perquè ja és cosa molt vella i sabuda aqueixa persistència, que fa suposar que deu donar molts bons rendiments.

Són moltes les vegades que aquest mateix tema ha estat posat en premsa amb tota la seva importància; tots encara recordem les campanyes empreses contra aquest sentit per el setmanari «L'Ull», que per cert, dit sigui apart, les dirigien gent que aleshores semblaven una esperança i que al cap i a la fi no han fet més que posar-se a fer el mateix paper de *Bona Gent*.

Han passat moltes coses trascendentals des d'aleshores, diem-ne d'història política de la nostra ciutat: la sorollosa derrota del pontífex Lloses, els fets socials, les còmiques eleccions d'En Pons, i per fi, l'assalt a les corporacions